

[Rytter.]

der officielt fremgaar af det foreliggende Materiale. Det ærede Medlem henviste til Amtmandens Erklæring, som han ønskede fremlagt. Det ærede Medlem kunde have henstillet til Udvalget at faa denne Erklæring fremlagt. Hvordan Udvalget saa havde stillet sig, skal jeg ikke udtale noget om, det er jeg ikke klar over. Jeg husker, at det ærede Medlem selv i sin Tid var stemt for, at Lagtinget skulde have sin egen Formand, for saa var man vis paa, at Lagtingets Erklæring kom herved; saa kom Amtmandens Erklæring til at foreligge ved Siden af, og saa kunde Ministeriet henholde sig til den. Om Ministeriet finder Grund til at fremlægge Erklæringen for Tinget, er et Spørgsmaal, der kunde være overvejet, men det ærede Medlem har ikke saa meget som fremsat en Antydning over for det nedsatte Udvalg herom. Det ærede Medlem kan være fuldt forvisset om, at Grunden til, at Rigsdagen har tiltraadt den foreslaaede Ordning, er den, at da det i de allerfleste Tilfælde kun drejer sig om Øre, ikke om Kroner — det vil det ærede Medlem ikke kunne modsige —, finder vi det urimeligt at have en saa besværlig Administration. Det er selvfølgelig uden Betydning, om Administrationen henlægges til Staten eller til Lagtinget, i begge Tilfælde bliver den lige besværlig. Det ærede Medlem udtalte selv, at det økonomisk ikke spillede nogen stor Rolle, men det ærede Medlem nærer principiel Kærlighed til det Standpunkt, at hvad Lagtinget har vedtaget, skal vi herved vedtage uforandret. Det forekommer mig imidlertid, at dette Standpunkt ikke falder helt godt i Traad med det Standpunkt, det ærede Medlem selv indtager i denne Sag, thi Lagtinget har foreslaaet en anden Formulering, hvorefter det ikke blot var Grindehvals-, men alle Rettighederne, det drejede sig om. Ikke desto mindre har Ministeriet begrænset det til Grindehvalsretten og skudt det andet ud, det vedrørende Kongsgodsets Rettigheder, endskønt Grindehvalsretten kun er en Ubetydelighed, men der opponerer det ærede Medlem ikke. Derfor er jeg tilbøjelig til at tro, at det ærede Medlems Standpunkt snarere er dikteret af Kærlighed til Kongsgodset paa Færøerne end af hans principielle Standpunkt med Hensyn til Lagtinget. Det ærede Medlem skulde have været konsekvent og sagt: I begge Retninger maa jeg kræve Lagtingets Forslag gennemført, endskønt det ene er i Strid med Kongsgodsets Rettigheder, men det andet ikke.

Jeg er paa Forhaand tilbøjelig til at tro, at Udvalget ikke kan tiltræde det Ændringsforslag, som her foreligger. Jeg vilde have ønsket, at det ærede Medlem, medens Tid var, over for Udvalget havde fremsat sine Ønsker, saa kunde der maaske have været taget Hensyn til dem, men det har det ærede Medlem ikke fundet Anledning til.

Ministeren for Søfart og Fiskeri (Hauge): Jeg kan anbefale at stemme for det Ændringsforslag, som er stillet af Udvalget, og som jeg har tiltraadt. Derimod maa jeg fraraade at stemme for det Ændringstorslag, som det ærede Medlem for 7de Kreds (Patursson) har stillet. I dette Ændringsforslag foreslaas det, at:

„De Fæstegodset tilfaldende Beløb frugtbares efter Lagtingets nærmere Bestemmelse, saaledes at Fæsterne oppebærer Renterne. Naar der paa Fæstet udføres Foranstaltninger af almindelig landbrugsgavnlig Betydning eller varig Værdiforøgelse, kan der udbetales Beløb svarende til de afholdte Udgifter.“

Det maa vel forstaas saaledes, at ingen Fæster kan faa mere end det, der svarer til Værdien af hans Ret. Eller er det Mening, at enkelte Fæstere skal kunne faa et langt større Beløb til Raadighed end det, der svarer til deres egen Andel i Afløsningen? Hvis man ønsker, at alle Fæstere helst skulde stilles lige, forekommer det mig, at Forslaget bliver noget vanskeligt at administrere, eftersom det i mange Tilfælde — hvor mange, ved jeg ikke, det er der vel ingen her i Salen, der ved nøjagtigt — kun kommer til at dreje sig om meget smaa Beløb. Ordføreren (Rytter) har her sagt, at det i adskillige Tilfælde kun drejer sig om Øre, og naar det er Tilfældet, er det jo en uhyre besværlig og i Virkeligheden fuldkommen intetsigende Administration, der bliver Tale om.

Nu siger det ærede Medlem for 7de Kreds, at man principielt skal følge Lagtinget. Ogsaa jeg er stemt for i saa vid Udstrækning som muligt at følge Lagtinget, men Rigsdagen skal dog ikke udelukkende være et Ekspeditionsapparat for Vedtagelser, der har fundet Sted i Lagtinget. Rigsdagen maa i paakommende Tilfælde kunne ændre et Forslag fra Lagtinget, hvad det ærede Medlem i øvrigt selv har givet Udtryk for derigennem, at han ikke helt følger Lagtingets Forslag, men tillader sig visse Afvigelser. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem i det hele taget vil rejse dette Spørgsmaal paa den Maade, han gør